

радіаційно небезпечних об'єктів, забруднення ґрунтів, пошкодження зелених насаджень тощо). 4. Визначити локацію (автоматично або вручну). 5. Зазначити дату та час фіксування злочину. 6. Додати фото або відео екозлочину. 7. Додати короткий опис за бажанням [1].

Список використаних джерел

1. Левіцька А. Юридична газета *online* «Півтора місяці війни: злочини проти довкілля». URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/pivtora-misyaci-viyni-zlochini-proti-dovkillya.html>

2. Журнал «Ecobusiness». Росія атакує Україну фосфорними бомбами: чим вони небезпечні. URL: <https://ecolog-ua.com/news/rosiya-atakuje-ukrayinu-fosfornymy-bombamy-chym-vony-nebezpechni>

3. Криворучкіна О. Ліга. *Net*. «Збитки українському довкіллю внаслідок військових дій є колосальними». URL: <https://blog.liga.net/user/koryvoruchkina/article/44304>

Федуна Д.М.

ст. гр. ПДЕБ-21

Науковий керівник: к. е. н., доцент,

доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,

Західноукраїнський національний університет

Олійничук О. І.

ДІЯЛЬНІСТЬ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Забезпечення економічної безпеки держави є надзвичайно актуальним завданням у мирний час та, особливо, у воєнний. Близько 8 років тому було створено Державну фіскальну службу України, на яку покладалися завдання з реалізації податкової політики, митної справи, боротьби з правопорушеннями, зокрема податкового та митного

законодавства. Ці функції покладалися безпосередньо на підрозділи податкової міліції, а також відповідні підрозділи СБУ, Національної поліції. Але їхня діяльність не зазнавала очікуваних покращень, регулярно надходили численні скарги підприємців через допущення зловживань посадовими особами, використання службового становища для отримання неправомірної вигоди. У результаті було створено новий орган Бюро економічної безпеки України (БЕБ), який наділений правоохоронними, аналітичними, економічними, інформаційними та іншими функціями. Створення такого органу умовлено ще й однією із вимог Меморандуму з МВФ та Європейським Союзом.

Дослідження завдань, функцій і повноважень нового органу дозволяє зробити висновок, що БЕБ є аналітичною структурою, діяльність якої націлена на виявлення системних злочинів на основі роботи з відповідними базами даних, а не оперативно-розшукових заходів. Як очікується, це Бюро має наслідувати кращі традиції аналогічних європейських органів через ефективне виявлення ризиків і загроз економічній безпеці держави, вжиття оперативних та адекватних заходів щодо їхньої мінімізації та забезпечення виконання покладених на нього завдань.

Роботу БЕБ було запущено у листопаді 2019 року, проте у зв'язку із активними бойовими діями на території України через повномасштабне вторгнення росії ще не вдалося вирішити усі організаційно-технічні питання функціонування даного органу. В першу чергу, це стосується технічного, кадрового забезпечення даної структури, в тому числі і її територіальних органів. Так, Наказом БЕБ № 50-К від 24 лютого 2022 року було скасовано конкурс на зайняття вакантних посад державної служби [2]. Це є викликом сьогодення, тому БЕБ перейшло у процес співпраці з обласними військовими адміністраціями, меріями міст, Національною поліцією, Держпродспоживслужбою та місцевими підрозділами

територіальної оборони. У ході такої взаємодії вже є певні результати їхньої діяльності в умовах воєнного стану. За твердженням директора БЕБ Вадима Мельника: «робота Бюро спрямована, в першу чергу, на відпрацювання наступних напрямів:

- виявлення та реагування на необґрунтоване завищення цін. Бюро продовжує отримувати повідомлення про такі порушення зі сторони недобросовісних підприємців з більшості областей України;

- виявлення та зупинення діяльності тих підприємств, які здійснюють незаконну торгівлю з росією та білоруссю, у тому числі переміщення товарів контрабандним шляхом;

- встановлення суб'єктів господарської діяльності, де кінцевими бенефіціарами є резиденти росії та білорусії;

- встановлення активів росії та білорусії, а також їх громадян;

- попередження незаконних дій з гуманітарною допомогою;

- боротьба з негативними проявами, які заважають бізнесу відновлювати економіку держави;

- розслідування кримінальних проваджень» [4].

До однієї із резонансних справ БЕБ останнього часу можна віднести упередження розтрата бюджетних коштів у сумі 3,2 млн. грн. Так, співробітниками БЕБ було проаналізовано тендерні закупівлі одного із комунальних підприємств (КП) Житомирської міської ради та встановлено проведення закупівлі товару в одного із державного підприємства (ДП) без використання електронної системи згідно з процедурою – закупівлею в умовах воєнного часу. Відповідно до договору ДП зобов'язувалось здійснити постачання товарів, у тому числі трубопроводів, різного виду труб, тубінгів та супутніх виробів на загальну суму більше ніж 6 млн грн. Проте працівниками БЕБ було проаналізовано ринок товарів та умови укладеного договору на закупівлю та виявлено невідповідність ринкової

вартості продукції приблизно на 3 млн. грн. Діям службових осіб КП Житомирської міської ради надається кримінально-правова оцінка»[3].

Ще одним доказом ефективності роботи БЕБ є зупинення реалізації тютюнових виробів через телеграм канал завдяки співпраці детективів з аналітиками Бюро. Так, за офіційною інформацією БЕБ: «Детективи БЕБ відслідкували ланцюг продажу та в межах досудового розслідування встановили коло причетних осіб. Покупцям регулярно відправляли тютюнові вироби без марок акцизного податку та відповідно не сплачували акцизний податок, чим спричинили збитки бюджету України. За наявною на даний час у слідства інформацією щодоби через телеграм канал здійснювався продаж тютюнових виробів на суму понад 100 тис. грн. У ході слідства вилучено речові докази – тютюнові вироби, які після проведення відповідних процесуальних дій та експертиз будуть передані на потреби ЗСУ. Діяльність телеграм каналу припинено. Триває досудове розслідування» [1].

Підсумовуючи, варто наголосити, що на БЕБ покладається особливо відповідальна місія – забезпечення економічної безпеки України у час, коли національна економіка стикнулася з безпрецедентними ризиками та загрозами. А відтак, особливого значення набуває висока ефективність роботи БЕБ у напрямі недопущення розкрадання коштів – як державних, так і місцевих бюджетів, моніторингу їхнього цільового використання, протидії спекулятивним зловживанням бізнесу, обігу контрафактної продукції, виявлення активів держави-агресорки та супроводження процесу їхнього стягнення в дохід України.

Список використаних джерел

1. БЕБ припинило реалізацію тютюнових виробів через телеграм канал. URL: <https://esbu.gov.ua/news/beb-pripinilo-realizaciyu-cherez-telegram-kanal-tyutyunovih-virobiv> (дата звернення: 17.04. 2022 р.).

2. Конкурс на керівників територіальних управлінь скасовано. URL: <https://esbu.gov.ua/news/konkurs-na-kerivnikiv-teritorialnih-upravlin-skasovano> (дата звернення: 15.04. 2022 р.).

3. Співробітники БЕБ упередили розтрату 3,2 млн. грн. бюджетних коштів. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/spivrobotniki-beb-uperedili-roztratu-32-mln-grn-byudzhetnih-koshtiv.html> (дата звернення: 18.04. 2022 р.).

4. У пріоритетах БЕБ – сприяння відновленню економіки. URL: <https://esbu.gov.ua/news/u-prioritetah-beb-spriyannya-vidnovlennyu-ekonomiki> (дата звернення: 18.04. 2022 р.).

Фрич В.І.

ст. гр. ПД-11

Науковий керівник: к. е. н., доцент,

доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,

Західноукраїнський національний університет

Колесніков А.П.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Термін «забезпечення», під цим поняттям розуміють процес дії спеціальних (правових, психологічних і управлінських) і загальних гарантій, які виступають як умови і засоби досягнення поставленої мети. При цьому слід визначити, яка мета стоїть перед суб'єктами права, особливо перед представниками правоохоронних органів, у процесі дотримання і захисту прав і свобод людини. Забезпечення правопорядку – це як постійно діючий цілеспрямований управлінський правоохоронний процес, спрямований на підтримання режиму законності і справедливості в регульованих правовими та іншими соціальними нормами суспільних відносинах.